

Posudek diplomové práce

Bc. Hana Loudová: Larp ve výuce literární výchovy na střední škole

Diplomovou práci Hany Loudové **Larp ve výuce literární výchovy na střední škole** lze vnímat jako velmi podnětný příspěvek do diskusí o potřebách vnesení inovativních přístupů do výuky literatury na středních školách. Diplomantka si přitom vytyčila nesnadný úkol – zpracovat předmětnou oblast, o kterou jde především – tedy larp – do konkrétních ukázkových forem jejich reálného použití.

Diplomová práce je rozvržena do čtyř základních kapitol. Úvodní kapitola je věnována Literární výchově a jejímu místu ve výuce. Tato část práce je nutným uvedením do tématu, kterým se autorka chce zabývat. Proto je vcelku pochopitelná určitá schematičnost textu, vyvolaná potřebou definovat na nevelkém prostoru východiska vyučovacího procesu na středních školách. Zde se diplomantka dostává až na hranice přílišného zjednodušení výchozího stavu, když jako legislativní východisko zvolila pouze rámcový vzdělávací program pro gymnázia. Přibližně 70 % všech středních škol v České republice přitom tvoří střední odborné školy, jejichž rámcový vzdělávací program je koncipován ve vztahu k literární výchově jinak než rámcový program gymnaziální. Deklarovaným záměrem diplomové práce ale je vytvoření materiálů využitelných při výuce na středních školách, bez akcentování vzdělávání na gymnáziích. Tento záměr lze hodnotit vysoce pozitivně, protože vnesení inovativních metod a přístupů se v současné době jeví jako velmi žádoucí zejména do výuky literatury na středních odborných školách. Opomenutí RVP pro obory vzdělání odborného středního vzdělávání je sice metodologickým nedostatkem, nicméně do jisté míry pochopitelným, protože podobný pohled je typický pro celý český vzdělávací systém včetně přípravy budoucích učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů, resp. vzdělávacích oblastí, když jen zcela výjimečně je zohledňována skutečnost, že poměrně vysoké procento absolventů učitelského studia bude působit ve středním odborném školství, které je ve srovnání s prostředím základních škol či gymnázií často velmi specifické, se zcela jiným postavením všeobecně vzdělávacích předmětů v učebních plánech, odlišným uplatněním na trhu práce, což samozřejmě vyvolává potřebu odpovídajících metod, strategií a forem výuky. Pro diplomovou práci je ovšem podstatné, že tento příliš zjednodušený přístup neovlivňuje negativně její samotné jádro.

V další kapitole autorka charakterizuje postavení hry ve výuce, když se postupně vyjadřuje k podstatě didaktických her, hraní rolí a zážitkové pedagogice, aby v kapitole následně přehledně a velmi uspořádaně definovala edularp s tím, že úsilí je směřováno k implementaci edularpu do literární výchovy. Tato část práce je velmi zdařile zpracována, diplomantka zde prokazuje vlastní velkou erudovanost.

Z metodického i didaktického hlediska je nejlépe zpracovanou částí diplomové práce kapitola 4 – Praktická část. Diplomantka zde charakterizuje vybraná díla – Komenského Labyrint světa a ráj srdce, Máchův Máj, Babičku Boženy Němcové, Olbrachtova Nikolu Šuhaje loupežníka a Páralovu Soukromou vichřici – díla, která zpracovala do podoby larpu využitelného ve výuce. V této části práce se také nejvíce projevují autorčiny zkušenosti s larpem, uvedená díla jsou zpracována způsobem, který žákům středních škol umožňuje porozumět těmto dílům. Cenné je, že autorka iniciativně hledá cestu, jak zpřístupnit středoškolákům díla vesměs patřící ke klasickému středoškolskému kánonu. Zážitek pedagogika má v tomto ohledu obrovský potenciál, který se diplomantka snaží transformovat do konkrétních didakticky inovativně uchopených nástrojů. Dlužno podotknout, že tuto snahu lze považovat za úspěšnou.

Poněkud paradoxně tak působí úvodní odstavec čtvrté kapitoly, když vykazuje řadu formulačních nepřesností a nejasností jdoucích v určitých místech až na hranici srozumitelnosti: *„Praktická část této práce je dvojího charakteru. Praktický výstup, který považujeme za největší přínos práce, tvoří kompletními podklady k pěti hrám typu larp. Následující řádky charakterizují vytvořené hry a průběh jejich pilotních realizací. V předchozí kapitole byla shrnuta závažná kritéria pro tvorbu her. Jsou jimi seznámení s neupraveným textem díla, jeho myšlenkami a důraz na čtenářský zážitek, možnost zařazení her do běžné výuky bez větších organizačních zásahů...“* Tento ne zcela zdařilý úvod kapitoly zbytečně kazí celkově velmi dojem z dalšího textu. Ne zcela šťastně je používán i pojem testování – diplomantka jím označuje proces ověřování, resp. pilotování děl zpracovaných jako larp, což samo o sobě není úplně chybné, nicméně v současném školském prostředí je tento pojem obsazen jiným významem – totiž používáním testu jako evaluačního nástroje určeného k ověřování žákovských znalostí a dovedností.

Celkově je ovšem po stránce jazykové diplomová práce zpracována na velmi solidní úrovni. Výše citovaný odstavec je v tomto ohledu výjimkou. Standardním způsobem pracuje diplomantka také s literaturou a prameny.

Za největší přínos diplomové práce považuji autorčino přesvědčení o potřebě obohacení a inovování přístupů k výuce literatury na středních školách. Toto přesvědčení se poté odráží v kvalitě zpracování jednotlivých larpů, z nichž jednoznačně vyplývá ujasněnost vzdělávacích cílů, kterých má být užitím larpů dosaženo. Způsob zpracování larpů rovněž dokladuje další podstatnou skutečnost – diplomantka je zjevně přesvědčena o potenciálu larpu ve výuce literatury, v rámci diplomové práce se jí podařilo vytvořit didakticky velmi zdařile zpracované materiály, jejichž nedostatek je v našem středním (nejen) školství stále patrný. V neposlední řadě je potřeba ocenit diplomovou práci jako inspirativní materiál, byť není univerzálně použitelný (ne každý učitel by dovedl s larpem pracovat). Výše uvedené metodologické nedostatky je třeba přičíst autorčině nezkušenosti v této oblasti – naopak silnou stránkou diplomantky je samotný praktický vývoj výukových her. Z pohledu učitelské praxe je tato dovednost podstatnější než perfektní orientace v legislativním a terminologickém základu

práce pedagoga. Diplomová práce zároveň přináší nástroje vedoucí k rozvoji čtenářských dovedností žáků.

Diplomovou práci Bc. Hany Loudové hodnotím jako velmi zdařilou a jen v posudku uvedené nedostatky brání hodnotit ji jako výbornou. Samotný základ práce – výukové hry – je velmi podnětným autorčiným příspěvkem do spektra výukových materiálů inovativního charakteru.

Diplomovou práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobrý**.

2. září 2019

František Brož, vedoucí diplomové práce